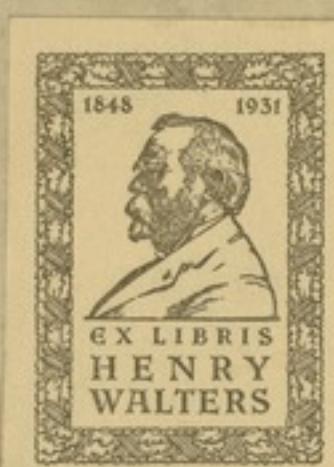
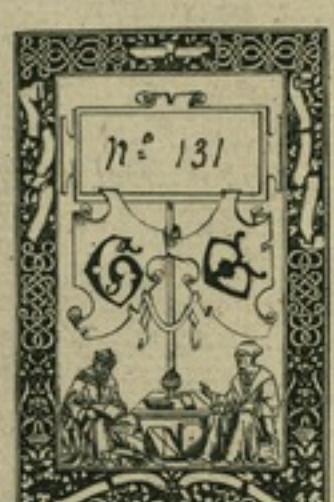
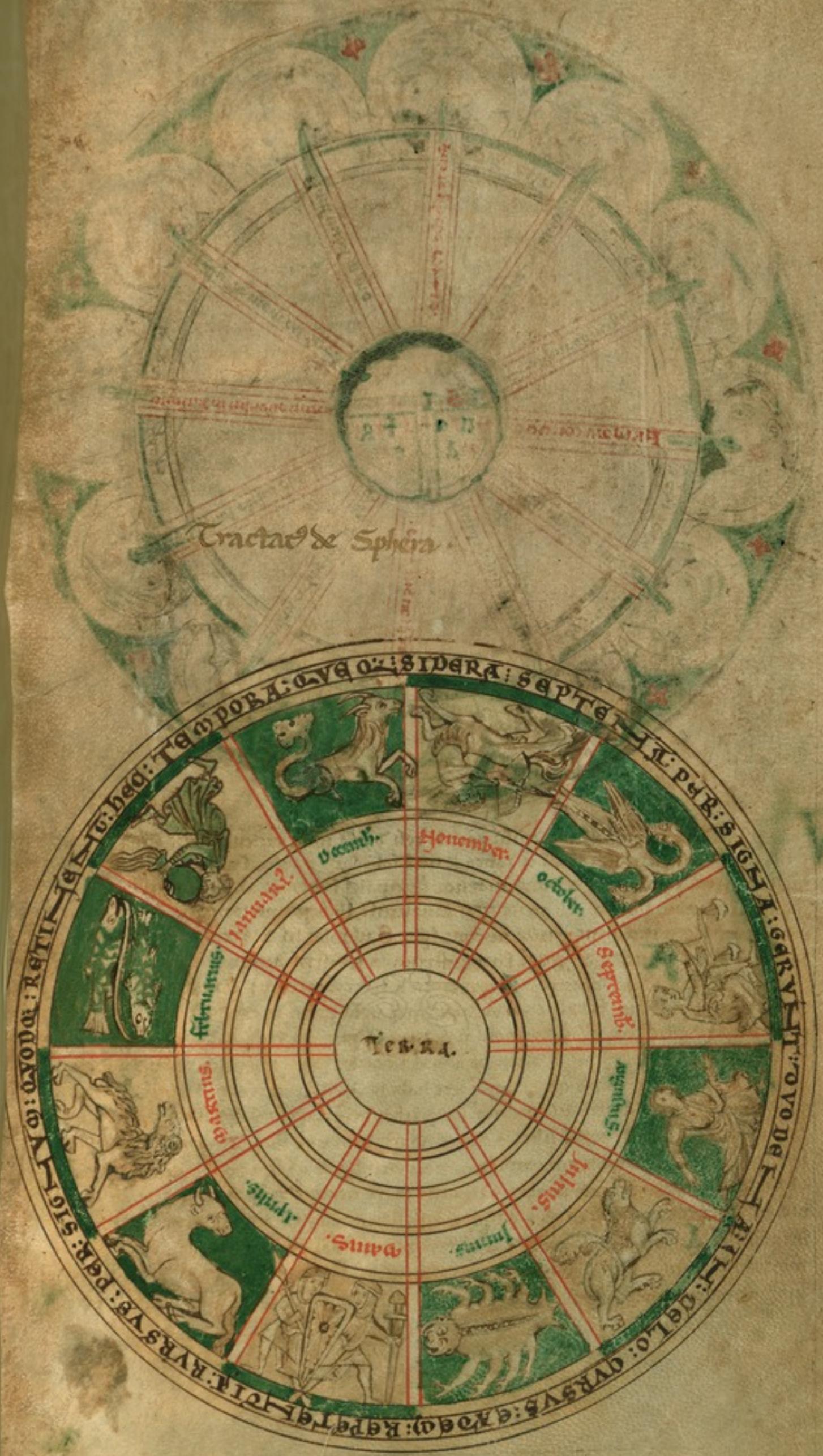

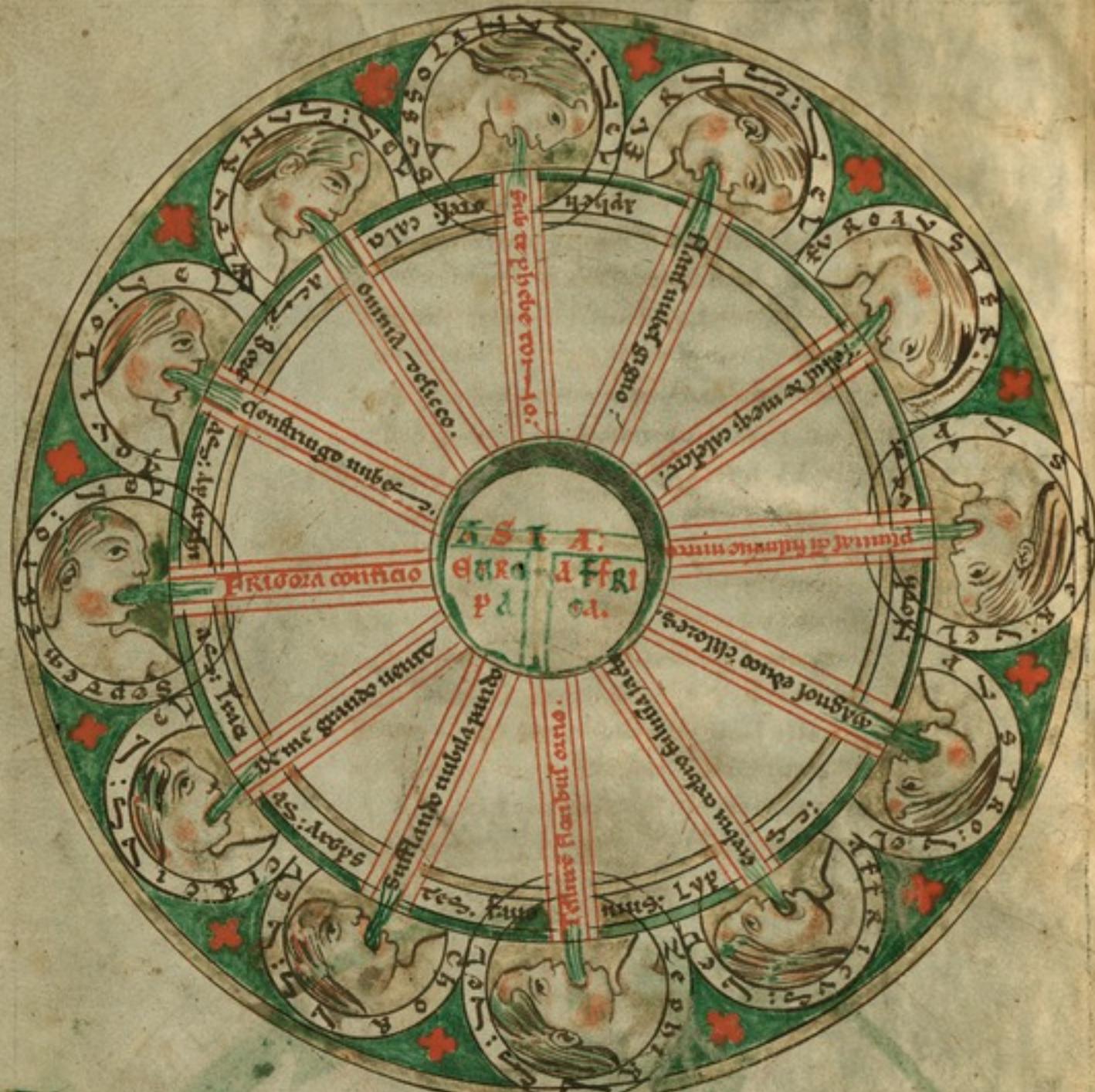
H. II, 13

w. 73

w.73

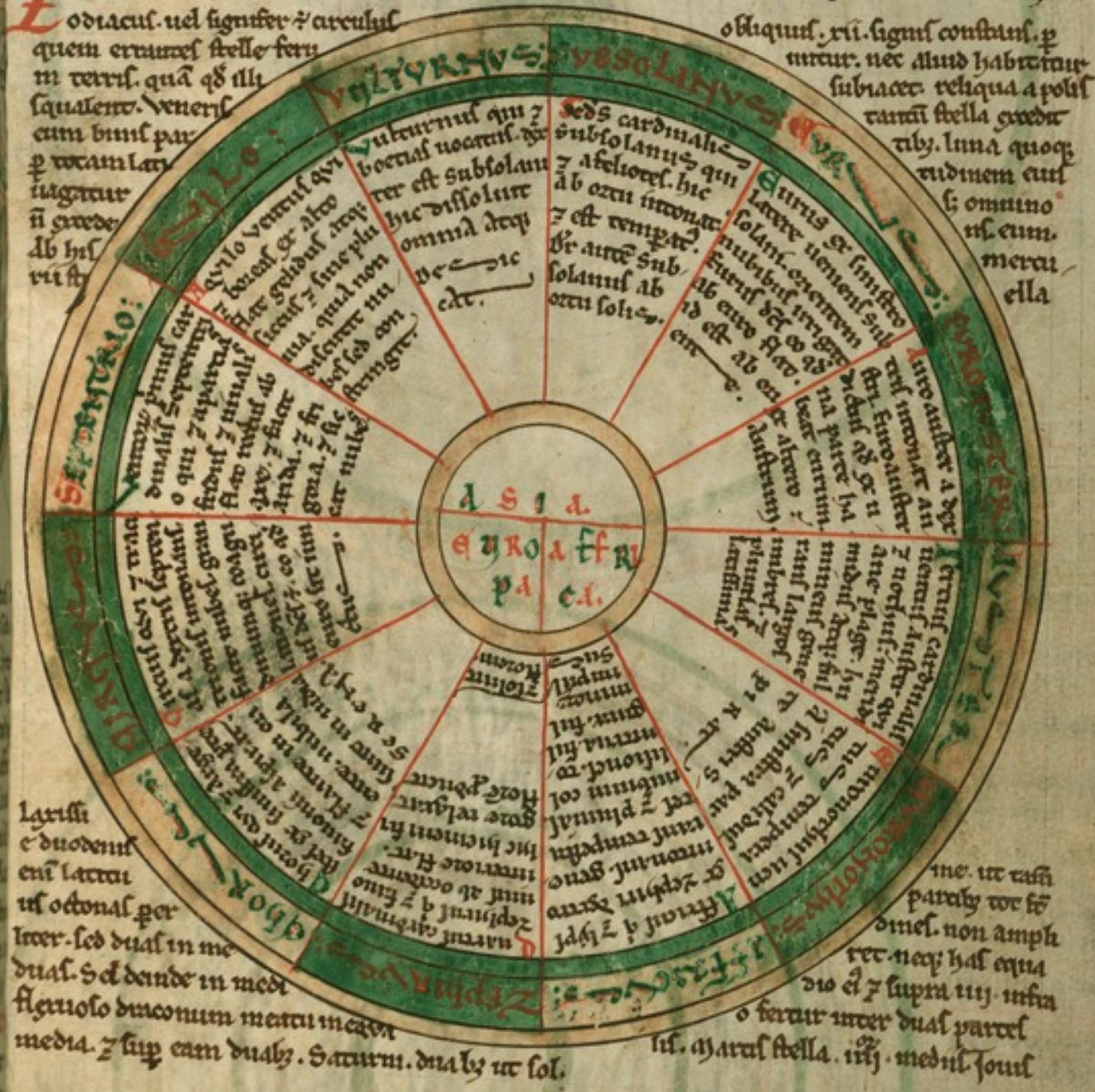

Verius est aer commotus. et per diuersis partibus celi diversa nota sortitus. Dicitur autem ventus quod sit uehementis et violentis. vel enim ei tanta est. ut non solum saxa et arbores uellat. sed etiam celum transmutaret. a maria conuocat. Ventorum quattuor principales sunt. Specie. Quorum primus ab oriente sub solanum. A meridie. auster. Ab occidente. fauorius. Ab septentrione. idem uentis uentus aspirat. habentes geminos hinc et inde uentorum speciem. Subsolanus a latere dexteru Ultimum hoc. a leua curum. Auster a dexteri curu austri. a sinistri austro affricum. A anomus a pro dextera. affricum. a leua. chorum. Septentrio a dexteri curum. a sinistri. aq[ua]lonem hunc in uenti mundi globum flatibus circumagunt. qui nota propria ex causis signata sunt. Subsolanus uocatus. eo quod sub ortu solis nascatur. Exclusus ab eo quod flat ab oriente. Ultimus quoque ab altero tonat. Auster ab hauriendo aquas nocturnas. Idem et noctilus. quod interdum corripit aerem. Aut o auster dicitur. quod ex una parte habet curu. ex altera austri. Austro affricus quod nuncius sit hinc austro. inde affrico. Specie et libonochus quod sit Lypsi hinc et inde noctilus. ex ei nocte pars mundi terrena libia. et dea. eo quod ipse lypsi inde flat. Ephorus appellatus. eo quod flores et germina ei flatu uincit. Idem et fauorius. per eo quod sonet que nascantur. Africus. quod in affrico interum flandi sunt. Chorus. quod ipse uentorum circulum claudit. et quasi chorum faciat. Septentrio dicitur. eo quod a circulo. stellarum consurgit. Circinus dicitur. eo quod chorus sit nuncius. Aquilo dicitur. eo quod aquas stringat. nubesque dissipat. Idem et borealis. quod ab hyperboreis montibus flat. Inde enim origo idem uenti est. inde et frigidus est. Natura autem omnium uentorum septentrionalium frigidi et secca est. australium in humida et calida. Ex omnibus autem uentis

duo cardinales sunt. Septentrio. & Auster. Etherei autem flabri actiones sunt. qib; non indi-
 tum est. qd certo anni tempore flatus agere incipiunt. Duo sunt autem genia hos ubiq; spe
 magis qm uenti. Aura. & Altanus. Aura. ab aere dea. qd levissit motus aeris.
 Agitatus enim aer. auram facit. Altanus qd in pelago est: p diuinatione ab alto. i. mari
 vocatur. Nam alter: flatus in ripis. que dyxim auram. Aura enim terre est. Turbo est
 nolubilitas ventorum. Et turbo dicitur: a terra. qd uentus consurgit. & terram in certitu-
 mittio. Tempestas autem p tempore dicitur. sicut ubiq; hystoriographi solent. dñ dicunt ea tem-
 pestate. aut a statu celi. que magnitudine sui multis diebus ortitur. Vero autem & dictum
 nali tempore quamaginime sunt tempestates. qd nec plena est etas. nec plena est
 hiemps. Unde & medium confine utrinque temporis ex coniunctione aerum contrariorum
 efficiuntur tempestates. fragor a fructuari terreni noxiatis est sonitus: qd siccus quoq; & arida
 facile franguntur. Procella ab eo qd procellat. i. percutiat & euellat. Est enim uenti cui
 pluvia. Procella autem de fulminibus. aut de uentis sunt. Hic autem ueloci venti.
 Unde & propter celerritatem tam uentos quam fulmina poterat alata finguuntur.

Eodiacus. uel signifer & circulus
 quem errantes stelle feru-
 m terris. quā qd illi
 squalent. Veneris
 cum binis par-
 p rotam lati-
 tuagatur
 si grede
 ab his
 ruitur

obliquus. xii. signis constans. p
 mitur. nec aliud habbitur
 subiacet. reliqua a polis
 tantum stella credit
 tibi. luna quoq;
 crudinem cui
 s; omnino
 us. eum.
 meru-
 ella

In vi. celo collocatus:
SATURNUS:
Annis xxx. compleat
circulum.

In vi. celo positus:
JUPITER:

Annis xii. compleat
circulum.

In viii. celo Locatus:
MARS:

Annis xii. annis com-
pletat ambitum.

In iii. celo collocatus:
SOL:

Annis xxviii. annis
per lustrat circulum.

In iii. celo stans:
VENUS:

Annis ix. annis per-
currit circulum.

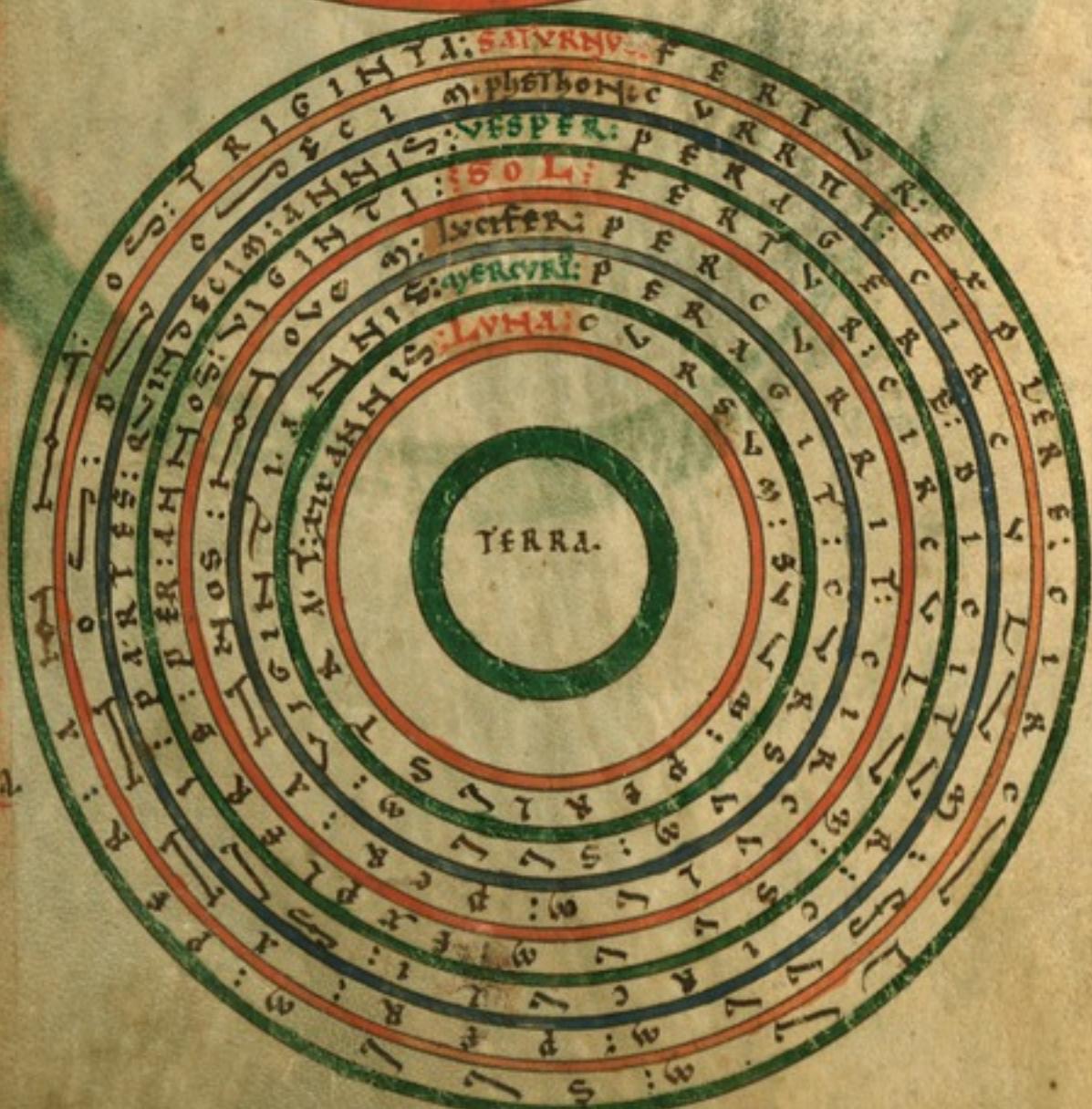
In ii. celo positus:
STERCORNIA:

Annis xii. annis com-
pletat circulum.

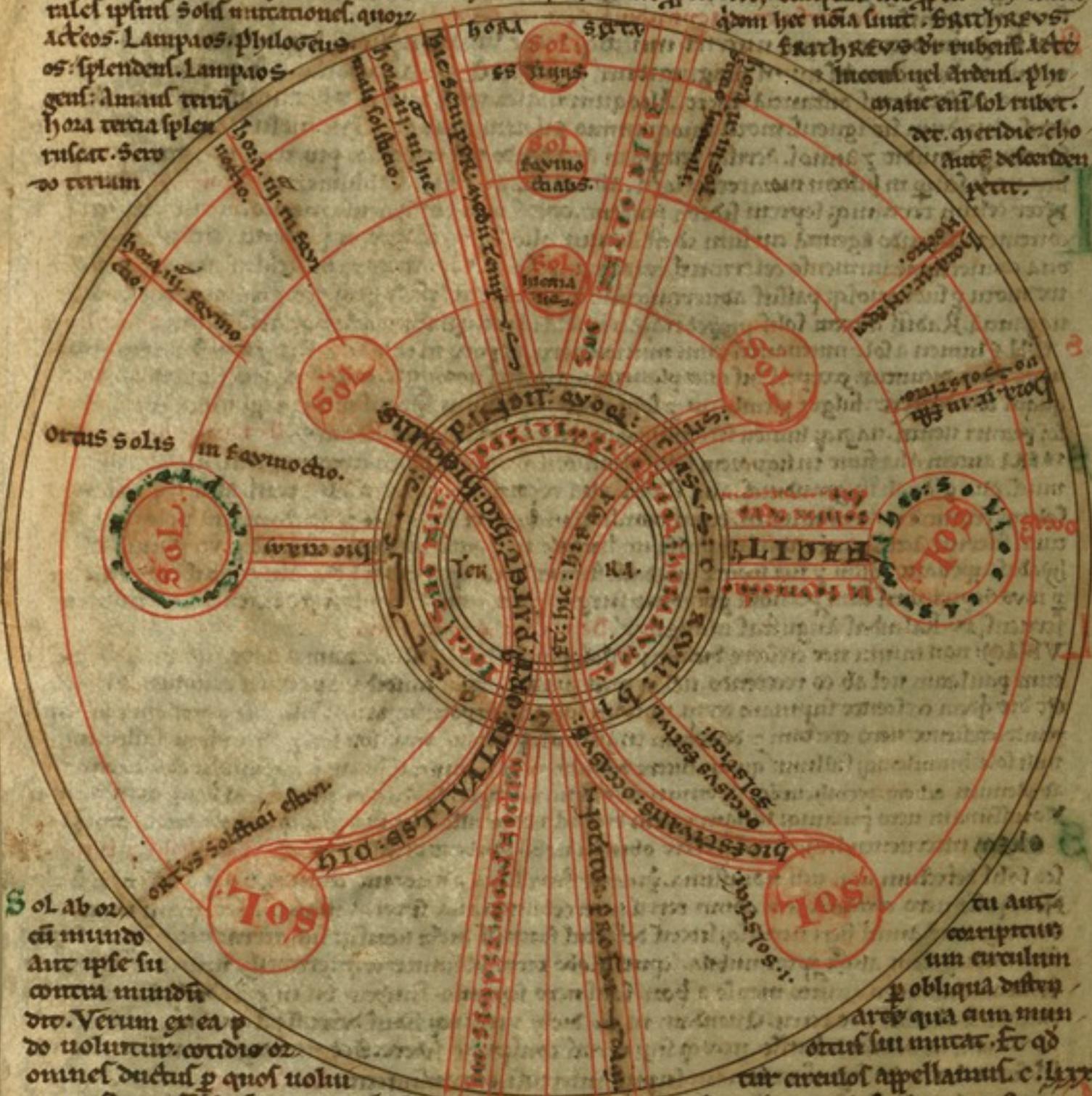
Omnia in similitudine primi.

LUNA:

Annis xii. annis per-
currit circulum.

De oris Solis. **H**oc modo ut ista formula assignari possit. cursus solis biennalis. et equinoctialis
et annalis probatur. Qui ideo de diversis ostentat cursus. loci etiam et tempus medium autem secundum latitudinem
morantur locis. cotidiano et vapore consumereat quaeque nascientia terre. Sed cursus nativo. et annaliter
quibus aeris tempore pro tempore ratione disponatur. Nam dum ad superiora concordat. uernale tempe
ratur reddit. ubi autem ad summam celi uenient aerei. et annos accendit calores. Rursus descendit.
annum tempore reddit. ubi uero ad inferiores circulum. glaciali compinge ob celi rigorem hiberni
frigoris nobis derelinquit. **S**ol de hunc. iiii. equos. iiij. ppter. iiiij. tempora. uel ppter. iiiij. natu
rales ipsius solis mutationes. quorum
acteos. Lampaos. philogeneos.
os. splendens. Lampaos
gens. amans terram.
hora tercia splex
ruseat. Seco
do terram

Sol ab ore
cū mundo
aut ipse su
contra mundum
dit. Verum ex ea p
do uoluntur. cotidio or
omnes ductus p quos uolu

tu aut
corripit
um circulum
p obliqua disten
tare quia cum mun
dus sui mutat. Et qd
circulos appellamus. c. lxx.

iiij. eodem esse dubium non habetur. Iam siue a cancri descendat. p eodem
usq; ad brumalem circumflexum currit. siue a bruma in solsticium nemat. p ipsos denus revolunt.
Ovi quodam secantes sedo zodiacum. contrarius signis ppteru luceantur. Iam primitus Arietis car
culus. primus. Libri. item. xx. Arietis. xx. est libri. item tauri prior. Scorpions. primus.
Sic g. ccc. lx. vi. partibus siue. c. Lxxvij. circuli. quos omnes parallelos appellamus. Et ex con
trario ut dixi. signa idem partibus secant. Ergo his hos circulos annulos. ccc. lxxv. diebz. et quarti
diei parte pagis siue ad solsticiale. circumflexum tendat. siue ex uide revertatur.
Illi etiam non tacendum. qd cum dico sicut enim spia. unum ab equinoctiali circulo in septen
trionali. aliud in austrum ab eodem equinoctiali. tamen sol diversa utrumq; ratione trans
currit. cum ut dixi pars si inter signa partis utriusq;. Verum id qd ad solsticiale consurgit.
cc. lxxv. diebz. et quadrante diei noctis. id autem qd ad brumalem depicitur. c. Lxxv. diebz
pagitur. Sol ubiq; tenet equinoctiale circulum. utriq; parti tempore facit.

Sicut haec. uel a causis animalibz. uel a gentilium fabulis nomina sumplerunt. Nam
arietem martio mensi ppter ammonem bouem tribuunt. unde cum ei simulacrum arietis cor
nuuia fingunt. Taurum aprilii ppter eundem bouem qd in bouem sit fabulose conuersus. Qua
storum. et pollucem maius. ppter insigne iuritatis. Porro cancerum sumo. Unde sol ad inferiora
redit. quod cancer impulsus retro cursum dirigere solet. Leonem quem occidit hercules

Iulio. ppter nū feruoris assignante. Virginem augusto. qā tunc exhausta caloribz tellui.
nichil pariat. Libram septembri. ob equalitatem diei & noctis. Scorpione & sagittariū
ēqñis cruribz deformatum. ppter flumna mensium ipsorum october & Novembre accipiunt.
Capricornum decembre. ppter caput ious nitricem. cuius extrema pīca similia pinguntur.
qd huius mensis utama sunt pluvialia. Aquarum Januario. februario. pisces. ob mensis im-
briceros tradunt. Singulis autem signis. xxv. partes. terne uero decades deputantur. eo qd
sol triginta diebz & decem semis horū illa percurrit. a medio mensis id est xv. kalendas die
semp incipiens. **De cursu et magnitudine ↗ o li ↗**

Solis ignem dicunt aqua nutriti. multo qd hinc luna amphore. Luna uero terra esse ma-
ior em. unde & cunctis nimis magnitudinis apparet. Quod enī nobis quasi cubitalis uidetur.
nimis celsitudinis distantia facit. Alioquin maior indi orientis. & britannis appareret occi-
dens. Qui dum sit igneus. motu quoq; nimmo calorem adauget. Hic cursu uariante dies. & me-
ses. tempora dividit & annos. acrisq; tempore accedendo vel recedendo pro tempore ratione dispen-
sat. ne si sonp in hīdem moraretur locis. alia calor. alia frigus absumeret. **De cursu planetariorū.**
Infer celum terramq; septem sidera pendunt. certis discreti spatiis. que uocantur errantia.
contraria mundo agentia cursum id est leuum. illo semp in dextera precipiti. Et quanvis assi-
dina conversione immense celeritatis attollantur ab eo. rapiunturq; in occasus. aduerso tamen
ire motu p suos quosq; passus aduertuntur. nunc inferius ne superius. ppter obliquitatē signifer
uagantia. Radus autem solis propedita. anomala vel retrograda. vel stationaria sunt. **De Stellis.**

Stellæ lumen a sole mittiunt. cum mundo uerti. utpote in uno loco fixe. & non stante mundo
uage ferri dicuntur. exceptis his que planetari. errant uocantur. easq; diei aduentu celari. nec un-
quam celo decidere. fulgor plenissimū & solis pbat deliquum. qmuis uideat ignis oculi ex eche re lap-
sos portari uentos. uagiq; lumen sideris imitari trubz atq; orientibz uerti. **De natio effectu Siderum.**

Siderea autem alia sunt in liquorem soluti humoris secunda. alia concreti in primis. aut coacti in
mucis. alia glaciali in grandines. alia flatas. alia teporis. alia vaporis. alia roris. alia frigoris. Hec
solum errantia uelut saturnus. cuius transitus imbriceri sunt. sed & quedam fixa polo cum erran-
tium fuerint accessu vel radis impulsa ut succule in fronte tauri. quas ob id greci pluvio nocte
hyades appellant. quin & sua sponte quadam statimq; temporibz. ut hedorum grotas & arcturi. qui
p iovis Septembri cum pcellola grandine surgit. & ut umbrosus orion & canicula. que nūnum
fuerint. xv. kalendas Augustas emergit. **De natura & situ Lune.**

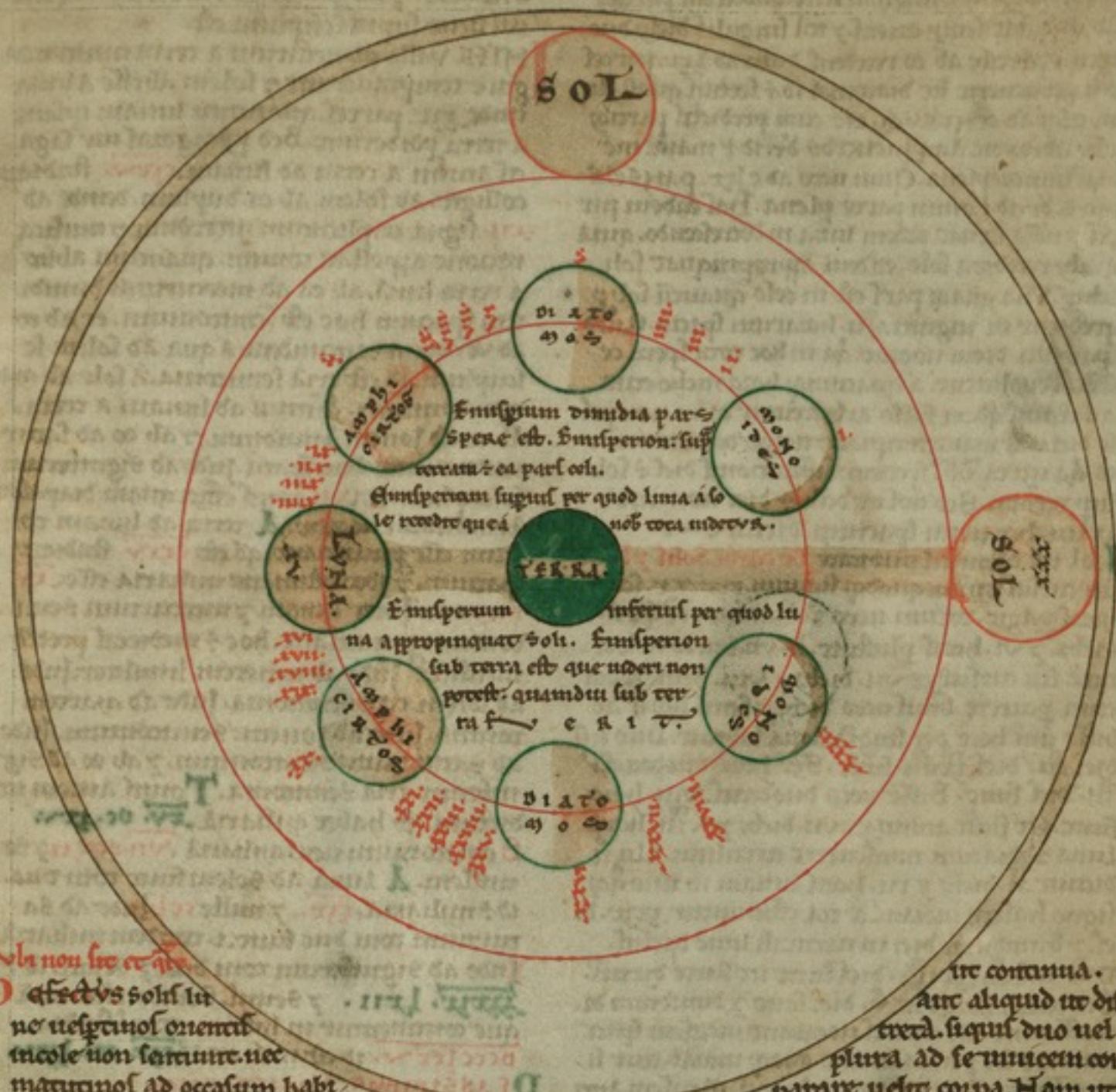
VHAM: non minui nec crescere dicunt philosophi. sed a sole illustratam a parte quam habet ad
eum paulatim vel ab eo recedendo. vel ei p in quando. nobis candidam partem revoluere vel atram.
Et die qdē crescente superiam ceri nouam lunam. utpote superiorum soli. & ad aquilonia subcum-
tem. decrescente uero erectam & deiectam in austros. plenam autē soli semp aduersam. sullimem hu-
mili sole humilemque sullim: quam lucere dodriment & seminicias horarū. absconde adiecit enim usq;
ad plenum orbem deprehensēq; in diminutionem. intra. xiiij. Autem pars solis semp occultari esse.
Mouissim uero p maniq; lunam eadem die vel nocte nō alio in signo quam in Aries conspicia-

Soleq; interuentu lumen lunāq; terre obiectu nobis p habent occultari. **De Eclipsi Solis & lune.**
sed solis defectum non nisi nouissima. p manu fieri luna qd uocant cottini. lumen autē non ī plena.
Non posse uero totum solem adimū terris intercedente luna. si terra maior esset quam luna.
Omnibz autē annis fieri iterisq; sideris defectus statimq; diebz horisq; sub terra. nec tū cum supne
fiunt ubiq; ceri. aliqui ppter nubila. sepius globo terre obstante coniugatatis mundi. Et lumen de-
fectum aliquando quinto mense a pori. solis uero septimo. fundam vis in. xx. diebz super terras oc-
cultari. s; ab aliis hoc ceri. Quondam in. xv. diebz iterumq; sidus defecisse. leniē iam mira uitio
ne lunam in occasu defecisse. utroq; super terras conspicuo sidere. Sed ne singulis mensibz eclipsi
sif fieret. latitudo signiferi lunam signis inferius transmittit. **De Cometa.**

Cometæ sunt stelle flamnis eructe. repente nascentes. regni mutationem. aut pestilentiam.
aut bella. vel uentos eius ne portendentes. Quarum alie mouentur errantium modo. alie immo-
biles herent. Officis ferme sub ipso septentrione. Aut aliqua ei parte non certa. sed in genere in
candida que lacte circuli nomen acceptit. Breuissimum quo cernerentur spacum septem dierū
annotatū est. longissimū octoginta. Spargunt aliqui & errantibz stellis ceterisq; crines. sed como-
tes nunq; in occasum parte celi est. **De luce.**

Leꝝ est omne qd inā simile utalem hinc spm fundit infra lunam. uolatus diuī. nubisq;
& tempestatis capax. Ubi etiam potestates aeris supna sede deturbate cum tormento diem in-
dicū durus tunc dampnande prestolantur. & s; quo hominibz apparentes. aeris sibi corpora
mortali similia sumunt. Nam supra lunam que aeris etherisq; continuo currat. omnia pīta
ac diurne lucis sunt plena. cui uicinia tangere fertur olympus. Aut nobis autē p noctem cer-
nuntur sidera ut reliqua lumina ē tenebris. Superior uero & serenus aer celo. inferior autē
qui ex halationibz hymidis corporascit terre deputatur. ubi sunt ignes grando. nix. glacie.
& spiritus tempestatis. que dūm de terra laudare uidentur. Sed & ipse aliqui celum uocantur.
unde & petrus ait celos in diluino pisse. cum aer turbulentus esset comitus in undas.
Actus celus est figura candidior p mediu celi ita. quē uulgo dianit ex splendore solis in eo currens ita fulgeat.

frustis. cu ab illo uiginti ī in parte sagittariū ul geminor tangit. in qdī candidū celū signifer eingit.

Vbi nou sit et quod
D effectus solis luna
 ne uesperinos orientis
 incole non sentiunt. nec
 matutinos ad occasum habi
 dantur. obstante globo terrarum. Neque
 enim nox aut dies. quamvis eadem toto or
 be simul est. oppositi globi noctem. aut
 ambitus diem afferente. Tempore enim alter
 andri magis. luna defecta in arabia hora
 noctis secunda. eademq; in sicilia etremens.
 Et solis defectum qui fuit ipsamq; et fonte
 gio consulibz. ii. klas q; aij. campania hora
 diei inter viii. et viij. amena inter x. et xi.
 sero i. t.

Defigies luna toti zodiaci. signa. puncta
 partes. studioso lectori manifestabit. si de hac
 eadem re recorderenius discat argumenta
 maior sollertia posita. Nam auctores non
 frustra in his argumentis tantum elaborauer
 sunt. Et recte dum numeros dundis mil
 taplicis. non nichil agere te credas. Num
 erus enim quantitatis species est. Omnis au
 tem quantitas circa aliquid est. et unquam
 sine corpe. Numerus g; circa aliquid est et
 nunquam sine corpe. quia ei esse in aliquo
 est. Quid certe aliud in mathematica. id et
 arithmetic. Geometrica. hydraulica. astrologia
 attenditur. nisi ut qd sit in ratione nume
 ri. id sit in corporibz numero subiectis.
 Omnis quippe numerus aut per se aut per
 aliud aliquid est. ita et corpora aut p se sunt

int continua.
 aut aliquid ut dis
 tincta. si quis duo vel
 plura ad se inuenire com
 parare uelit corpora. Nam ut
 numerus numero duplus est. ita mensu
 ra mensura. linea linea. et unus pes mensu
 ra duos pedes meos. non contra duos pedes al
 terius. cuiuslibet. nisi ei quantitas sit cui ego
 sum. Et omnino qd de numero in qualibet
 genere feceris. ut duplex. vel triplum. aut
 sesquialterum. vel sesqui tercium aut supbi
 partientem. vel sup tripartientem. et reliqua
 id et indiscretis corporibus proportionaliter euent.
 Ergo dum pmam lunam. vii. partibz semp a
 sole distare audis. ita intellige. ac si vii. partibz
 distet ab eo a suo abate. et ita. viii. aliquo
 loco resideat in ordine. Cogitatis quoq; puni
 tis. partibz. et quo signo moretur sicut argu
 menta pdunt p omnium lunationum singu
 los dies curioso oculo p singulas noctes intu
 cis eadem luna quo loco sit. et quas stellas in
 circuitu sui habeat. et crede michi qd nunquam
 sequenti die ita positam uidetis sicut p die in
 deris. quia cotidie aliquantulum adveniente
 preditur. Hoc quoq; attende p exemplo. In
 quinta luna et decima quatuor alterum
 duobz. Altera quatuor signis semp a sole abe
 rit. et alias stellas in circuitu quod. alias in cir
 citu decime inuenies. Et quanto soli uicinior
 tanto minor. quantoq; ab eo ad orientem elongatur. tanto maior efficitur. Siquidem pm

moniales. id est singularis. & duodecim partibus ab eo distat semper orientis. & tunc singulis diebus duodecim partibus ab eo recedens. dum ad lxx. partes celi peruenient fit diatomes id est sectulis quasi clara usque ad certum. Et cum predictis partibus xlvi adiacent aphygetos dicitur id est maior media: minore plena. Quin vero ad e lxx. pars est nos. dicitur id est omni parte plena. Hoc eadem pars & nostra seruat eadem lunam in decrescendo. quia quibus recessit a sole. eisdem appropinquat soli semper. Una quoque pars est in celo quantum sol preditur in uiginti illi horarum spacio. Quod spacium diem uocant. quia in hoc tota spera celestis revolutur. a quacumque hora inchoetur. quatinus quidam falso arbitrentur diem non posse dici nisi mane incepit & uespera definat: ictus coqua iuxta xv. speciem diffinitionis dies & sol super terram. Sed nos ut deum & dei nomen.

xviii. horarum spacio dicimus. Sol ut diximus tarditate de cursu Solis & lune. sui cursus unum quodque signum. xx. & x. semis horis pagit. totum vero zodiacum ccc. lxv. diebus. & vi. horas pluit. Luna vero uelocitate sui cursus. xx. vii. diebus & lxxii. horas zodiacum percurrit. bimbi vero diebus & semis horas ac bille unius hore per singula signa labitur. Duo enim dies. xli. dies. xxii. sunt. Sunt hore duodecim. vii. dies sunt. Bisse vero duodecim. viii. hore sunt. Et sicut anno. xx. vii. diebus & viii. horas luna zodiacum transcurrit circulum. Alii uero dicunt. ii. diebus & xii. horas lunam in uno quoque signo habere moram. & ita efficiuntur. xxix. diei. & dimidium diei in naturali linea cursus. Duo enim. viii. xxi. dies sunt ut ante diximus. Duodecim hore. vii. & vii. dies sunt & dimidium diei efficiunt. Et ueteres uocabant mensum spaci um quo sol & luna in uno quoque morabatur si dere. Idcirco attestante ita dicens. Chensem autem qui dissimerunt. quamdui luna & sol zodiacum percurrit circulum. Unum quodque signum habet. xxx. partem. Si ergo uis scire quantum spacium luna moretur in una qualibet de. xxx. partibus. sume horas duorum dieorum que sunt. xl. viii. adde his. vii. horas cum bisse. sunt. L. uii. hore. Hoc multiplicata p punctos. quibus luna moretur in uno quoque signo. Hoc etiam lumen horas distribue uniuersaque parti p equalis portio nes. datus indebet singulis partibus singulas horas. & remanent tibi. xxi. hore. Hoc multiplicata p punctos ea lege qua hora habebat. v. punctos. & sunt puncti. c. xx. Hos partem pxxx. quater. xxv. cenueris. Da uniuersaque parti punctos quatuor. & remanent bisse. Hanc partem p lxx. ostenta. quia plena hora. xl. habet ostenta. & bisse due partes sunt unus hora. Ideo ut dixi lxx. ostenta efficit bisse unus hora. Da singula ostenta singulis partibus. & remanent. x. ostenta. Hec multiplicata p. iii. sunt. xxx. & indebet quod luna in spatio unus hora. & iii. punctos & unus ostenti. & iii. parti ostenti tantum cursus pagit quantum sol in xxi. horas. & xxi. ostenti.

Si etiam de luna approbare uolueris qualiter explet. xii. signa. inueni quo horas habent. ii. dies. hoc sunt. xl. viii. adde sive horas. sunt. L. viii. Dic. L. iii. p. xii. signa. sunt. v. xl. viii. hora. Dic bisse p. xii. signa. sunt

viii. hora. & fac grande. xxvii. dies. & viii. ho-
rus sicut supra scriptum est.

Hoc est valla planetarum a terra multi in da-
gare temptauerunt & solem absesse a luna
tunc. xxx. partes. quantum lunam ipsam
a terra puderunt. Sed pythagoras in saga
a. animi a terra ad lunam. xxxv. stadiis
colligit. ad solem ab ea duplum. deinde ad
xii. signa triplicatum interdum & musica
ratione appellat tonum. quantum absit
a terra luna. ab ea ad mercurium dimidi-
um spacio hoc est semitonum. et ab eo
ad venereum tantundem. a qua ad solem se-
sciplum. id est tria semitonia. a sole ad ayar-
tem tonum. i. quintum ad lunam a terra.
Ab eo ad Iouem dimidium. & ab eo ad saturnum
tantundem spaci. Inde ad signiferum
sesquiplum. ita vii. tonis effici quam diapason
armorian vocant. A terra ad lunam to-
num esse priuinciat. qd est. xxxv. stadiis
spaci. & ideo estimant miliaria esse. xv.
xc. xxv. Inter lunam & mercurium semi-
tonum priuinciant. hoc & medietas prede-
meture. Inde ad uenerem similiter. Inde
ad solem tria semitonia. Inde ad ayarem
tonum. Inde ad Iouem. Semitonum. Inde
ad saturnum. Semitonum. & ab eo ad sig-
niferum tria semitonia. Tonum autem ut
dictum est habet auxiliaria. xv. xc. xxv.

Semitonum vero auxiliaria. vii. octo. xi. & se-
mis. A luna ad solem sunt toni duo.
id est miliaria. xxx. & mille cc. Inde ad sa-
turnum toni duo sunt. i. totidem miliaria.
Inde ad signiferum toni duo. & semis. id est
xxx. lxxii. & semis. Sunt in summa
que continentur in his. vii. tonis stadia
ccc. lxx. id est miliaria. cix. ccc. lxx.

D e fissis. planistarum.

Tales planetae. saturnus. jupiter. & ayar.
supra solem sit. occultantur meantes cu-
eo. exponunt uero matutino discedente sole.
partibus nunquam amplius undens. Post
ea in diebus ei contactu reguntur & in iterisq;
partibus. xx. stationes matutinas faciunt.
que & pime uocantur. mox in aduerso a par-
ibus. c. lxx. exortus uespertino. Iterumq;
in xxx. partibus ab alio latere appropinquau-
tes stationes uespertinae quas & sedas uocant.
donec assecutus sol in partibus duodecim ocul-
tet illas. qui uespertini occasus appellantur.
Marte stella pennis etiam ex quadento servit.
radios. a. xx partibus ab utroque exortu. eadem
stationes sensim mensibus moratur in signis.
cum cetero utraq; statione quaternos men-
ses non impleant. Inferiores autem duo oc-
cultantur in cottu uespertino. simili modo.
Relicte q; a sole. totidem in partibus faciunt
exortus matutinos. Ad quos longissimus di-
stantie sue metis sole insecuntur adepti
occasu matutino condunt ac pretereunt.
mox eodem intervallo uespera exponuntur. usq;
ad quos diximus terminos. Ab his retro gra-
duantur ad solem. & occasu uespertino delites-
cunt. Veneris stellae stationes duas matut-
inas uespertinae ab utroque exortu facit a
longissimi distantie sue finibus. Mercurii
stationes breueri momento quam ut depre-

hendi possunt. cuius rei ratio priuatum reddenda est. percusso in qua parte dyui in triangulo sohi radio inhibente rectum agere cunsum. ignea in levant in summum. hoc non priuus intelligi p
uisu nro. ideoq; grauitantur stare. Unde et nomini statio accepta. Progredit deinde eadem radium mo
lecia. et retro ut cogit uapo revulsus. multo id magis in uesperino earum gressu toto sole aduer
so. cum in summa absides expelluntur. minimeq; cernuntur. quoniam altissime absunt et mi
nimo feruntur motu. tanto minore. cum hoc in altissimi eventu sit.

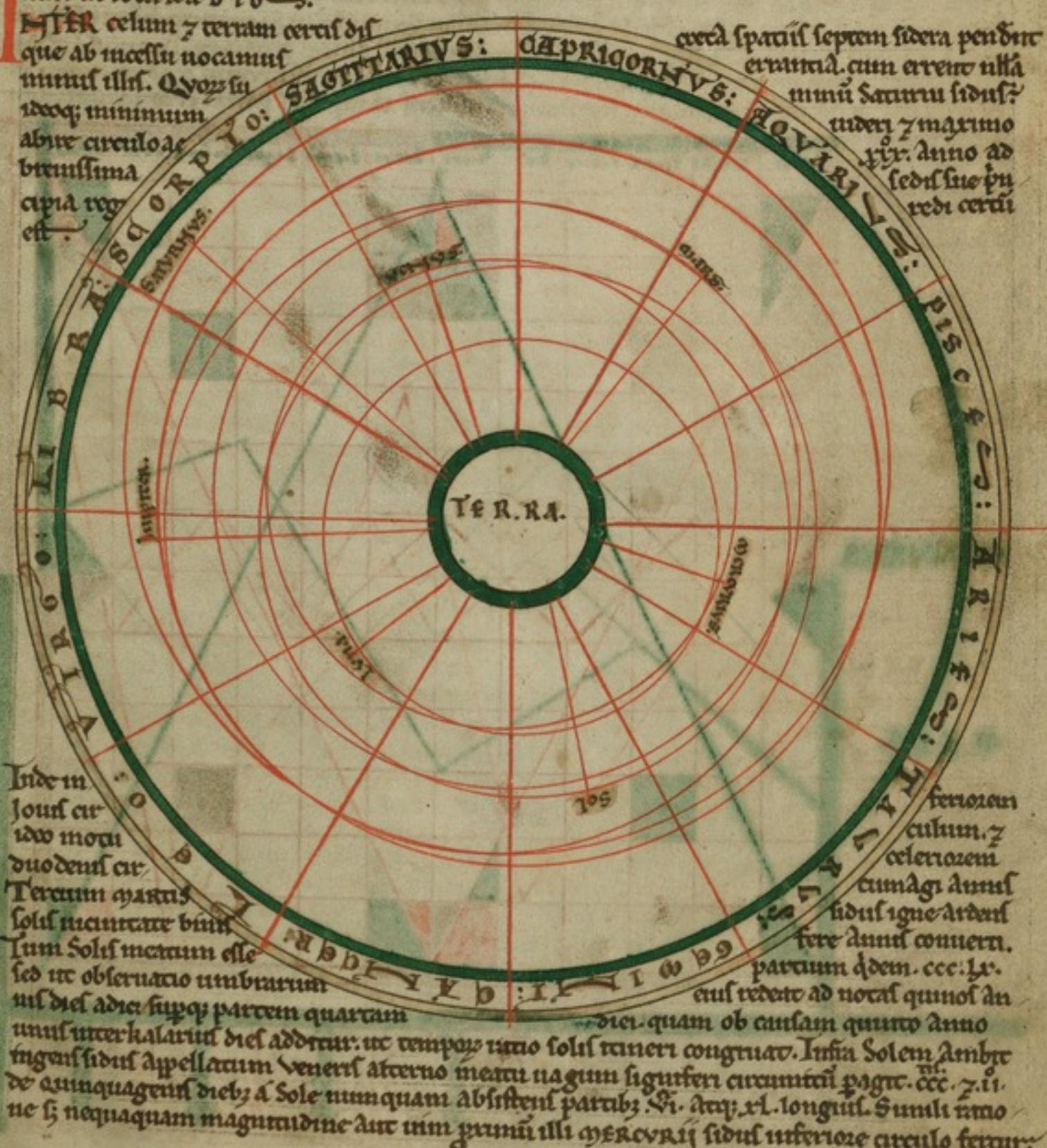
Bis sex signifire uerarum sidera spes: per quae planetis dicuntur durales septem:

Quod: R: p: ET: V: M: R: V: S: V: M: P: O: P: R: I: V: M: Q: O: M: P: E: J: L: T: B: I: Q: V: R: S: V: M:
Asides autem dicuntur circuli earum greci vocabulo. Sunt autem hi sive antiqui: earum. Aliusq;
quam mundo qm terra inter uertices duos quos appellaverunt polos et signiferum centrum mun
di esse uidetur. ideo unam quamq; absidum a proprio centro gravigere necesse est. Quapropter
diversos habent orbes. motusq; dissimiles. qm interiores absides constat breviores esse. Ignit
a terre centro absides altissime sunt. Satvrno in scorpione. Iovis in Ugnine. Martis in Leone.
Sol in geminis. Veneri in Sagittario. Mercurio in Capricorno. medius eorundem signes partibus
et hec contrario. i. in signis contrariis. ad terre centrum humillime atq; primum. Sic fit ut car
dus moueri et minores uidentur. cum altissimo ambitu feruntur. Quidam vero terre appropin
quauerunt. maiores esse et celerius ferri. non qa accelerant tarditue naturales motus. qui certa
ac singuli sunt illi. sed quia deductas a summa abside lineas coartari ad centrum necesse est
sicut in rotis et a d i o.

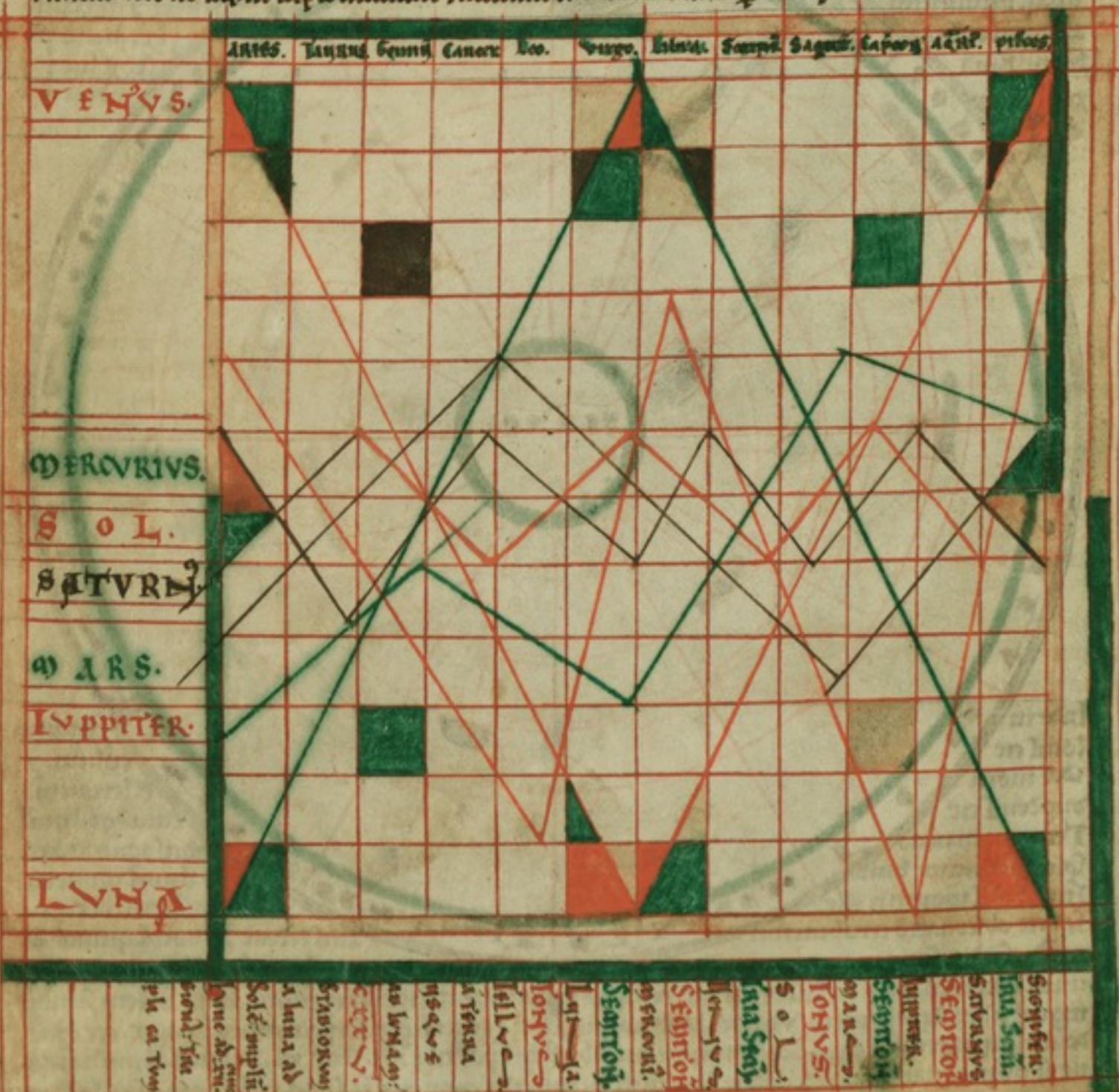
ESTER celum et terram certi dis
que ab incessu uocamus
minus illi. Quorum su
ideoq; minimum
abire circulo ac
bituissima
cipia rego
est.

creta spatiis septem sidera pendit
errantia. cum errant illa
minus saturni sidus?
uidet et maximo
ix. anno ad
sedis sue pri
redi certi

Houem diebz otiorerambitu modo ante solis grotum. modo post occasum splendens. numq; ab eo. ex. dualibz partibz remotior. Ideo z peculiari siderum ratiō z neq; communi cū supradictis. Nam et z quarta parte celi a Sole abesse z tertia z aduersa Soli sepe cernuntur. Sed omnium admirationem imito nonissimum sidus inter familiarissimum lune crescenti semper aut senescenti. modo curvata in cornua facie. in equa portione diuisa. in levata in orbē maculosa. eademq; subito prentis immensa orbe pleno ac repente nūl alia p̄nōr alia semper parte diei z solis lucem adiuuans. deficiens z in defectu tñ conspicua. Tam vero humilis z græsa z ne id qdēm uno modo. s; alias admota celo. alias contigua montibz nunc in aalonem elata. ne in austro deicta. p̄ prima ergo cardini. ideoq; minimo ambitu uicent diebz septenisiq; z tertia diei parte peragit sp̄atia eademq; Saturni sidus altissimum. xxix. ut dñi est dñs. Ve inmorata in orbi Solis biduo cum tardissime a tricesima luce ad eadēm uices exit.

S IVNOSIS astrologie p̄mo sciendum est p̄ Geometricam. qd̄ distat inter circulum z speram. Circulus siqdem est in plano quasi circui circumductio. itc qnq; qm. xxv. Spera uero rotunda in solido corpore sicut pilota ut quinquez quinquez xv. z qnq; xv. c. z sunt circuli in spera. dñi spera non possit esse in circulo qd̄p̄ tantu ualeat in solido corpore sursum ac dorsum equa sit a medio punto circum circumductio. quantu z piano. Quis circuli uel sp̄ere medio punto terram coequant. equalibz sp̄atis ab omni circumductione distante. z mundum qui ex quatuor elementis constat. dicunt h̄c infra se circuli sp̄ere claudunt. Circulos etenim sp̄ere nouimus. x. esse. quoy p̄nn sunt. v. paralleli. i. directi linea numquam in se incidentes. s; quasi fascio p̄ superz z infernz empluum terram cingentes. qd̄ p̄ transuersum poloz ducuntur. De quoy temp̄e. calore. z frigore rationem inueniet si quis media hinc accenso foco in medio campo hinc inde aliquos constitutat. ex quoy suavitate uel longinquitate circulorū distanti as cognoscet. quia predictarū zonarum quarum sunt aīa. artica. estina. noctialis. brunnalis. antartica. sola media semper a Sole rubet z torrida semper ab igni. Sunt etiam duo coluri. i. pfecti circuli a polo ad polū ducti. qui ex integro ppter antarticum uideri non possunt. Octauis circulorū lactens penē omnibz notis diuidit zodiācum in Geminis z in Sagittario. Horū dñi Oriōnū. qd̄ in tantis inueniūq; qntum potest usum p̄ celum huc illucq; extendere. Decanū. z zodiacū. in quo. xii. signa ordinantur. p̄ que. vii. planetē ex obliquo discurrent. z ad orientem se runtur. uel ut si quis rapidissimum fluvium transiliens ad superiores partes ei contendat. non

contra impatum sed ex obliquo nascatur aut nascitur. Qui zodiacus hic in longitudine partes. ccc.
Lxv. In latitudine nero. xii. quas luna cum venere omnes tenet in commune. s; singulis partibus
hinc et inde eum venus excedit in latitudine. Sol nero cum saturno medias duas tenet omnino.
Mercurius. viii. circumdat. qui nunquam a sole plus. xxviii. partibus poterit elongari. Mars. v. qui
ex utroque solis latere distat. c. re. parte. Iupiter quoque tenet. v. Luna denique que interduo ad au-
strum. interdum ad aquilonem iacet. eclipsim facere prohibetur. dum lineam in qua sol est transit.
si tunc. xxx. fuerit. Quod ideo post mensis. cc. xviii. i. annos. xix. euenio. quia spacio solis angulus
zodiacum secutus in eadem parte. eodem mensie eodem momento. per singulas lunationes accidat. Itaque
stelle Veneris et Mercurii nunquam nisi in solis incisa hodiernis matutinis sine nocturnis cernuntur. ma-
ne solem precedentes. vespo sequentes. Namque saturni Iovis et Martis stelle ita cernitos hoc est sibi diffi-
cile otiosus hic est et occasus ut tam omni tempore noctis zodiacum lustrando generaliter appareant. Que
tamen hoc habent primum. ut aliquando videantur regularem in circulum ordinem tenere. et inter-
dum cum signis retrogradientibus perire solent. Aliquon instar siderum que celo fixa tenentur uno
loco consistere. aliquando in superioribus inferiorebus parte signi figurae diuonum meritu domi-
ne. quo philosophi radis solis fieri videntur. Tunc autem maxime pluribus diebus non cernimus
planetas cum in absidum commissum accepit extremis partibus circulorum rationalia esse contigerit.
Absides autem dicuntur loca in in proprio condita sunt planetae ut Mars in Scorpione. Jupiter in Sa-
gitario. Saturnus in Capricorno. Iunus in Libra. Mercurius in Virgine. quorum differentiam potest
cognoscere. ex signis vel qualitate vel quantitate. Mars ex parte quantitate mediocris. rubens. et ter-
ribilis. Jupiter quantitate magnus. colore clarus. Mercurius supradictis duobus maior. et ru-
tilando clarior. Venus. nescia et lucifer dicitur maior reliquis planetis. illi. valde splendens cum can-
dere. in tantum ut videatur umbram solis facere. Nam pene similes sunt Jupiter Mercurius
Venus. sed ex signis discernuntur. quod Jupiter. iii. aut. iii. vel eo amplius signis elongatur a Sole.
Mercurius nunquam plus uno vel duabus partibus. Venus nero plus uno signo. si nunquam plus
duabus recedit a Sole. Est quod Iunus ut deus et umbra facit. Jupiter vel Mercurius nunquam. Ho-
tatis. g. en. signis zodiaci. per que. vii. supradictae planetae ita discuntur. ut forent non gravatae. et quas
stellae iuxta prefiam rationem habeant. immundaque indebet in omnibus stellaribus que sive dicuntur.
nullam Marti aut alienum planetarum similem. Et si aliquo in simili sit et inde dubitatio ma-
dit. nota illa dubitabilis stella. quas stellas in centro sui habeat. et quo ordine positas. Hic ubi gen-
si de hac nocte facias per annum mensem aut quo plus post. vi. mensis considera si eundem ordinem
in centro dubitabilis stelle uideris quod plus uiderat sive. et de signo aliquo est. Si nova nota est.
aliquis planetarum est.

Sic sive in Latitudine, sive in longitudine: ccc. x. discrimumq; interstinctus ex parallelis. il. Solstialem brumalemq; contingens. aquinoctialem medium secat sedo. nec ad parem angulos aut fundit aut funditur. qui Soli lineaq; inter prebet cum S. sideribz. Summi omnium planetarum Saturnum philosophi phenoniam apellant. Iouem phaeontam. Pyrom astartem Venerem phosphoros. Mercurium. Stalbonta. Soli u. lineaq; diuisitatem gentium nomen vocabula sociant. Hoc g. v. illa: in grime cum his sideribz habenda distantia qd illa celi tantum cursibz comonentur. ppa statione omata. His u. Saturnus. Jupiter. Mars. Sol. Venus. Mercurius. Luna. tam mundans raptibz auferuntur. qm pps cursibz comonentur. Nam qntu. ei refero diei noctisq; rotatio: tantum intinunt diversis temporibz compensare. i. aut mense ut luna. aut anno ut Sol. aut. p. annis ut Saturnus. ceterisq; temporibus attributis p spacioz qbz esse in longitudine. aut breuitate. Qd cuncta sidera hoc in certum pgeri videantur: non tñ aduersum mundum rigido motu. s; obliquo p zodiacu defixa moluntur. Alioquin ex contrario partium suarum motu mundus stare non posset.

nocuit. in qbz dividuntur eis terrae. Has igitur in geographia ostendit dicens. Quinque tenent celum zone. sed singamus eas in modum dexterum nre. ut possem sit circulus articos frigore inhabitalis. Sed circulus thermonos temperatis inhabitalis. medius circulus hisemernos meridialis. in habitabili. Quartus circulus grecimernos temperatis inhabitalis. et minus circulus antarticos frigidi inhabitalis. Hoc primus Septentrionalis est. Sed Solsticialis. Tertius Equinoctialis. Quartus hernalis. Quintus Australis. De quibus vario ita dicit. At quique ehemis zonis accinguntur eis. ac nascant unas hiemis medianas calores. Sic terre extremitates inter mediumque colluntur. Quia sol ualido nunquam ut auferat igne. Quorū circulorum divisiones talis distinguunt figura.

Sunt enim et alii astrologi ferunt quod quinque sunt zone celi. Septentrionalis. uide hoc. Australis. Solsticialis. Brumalis. et Equinoctialis. Greci enim talia vocantur.

Arcticos.

Froothermo. ylemermo.

Mermeros. Antartico.

Quarum duae id est Septentrionalis et Australis sunt frigidae. Due uero tempate calore et frigore. ac per hoc habitabiles. i. Solsticialis et Brumalis.

Sicut ergo de temporibus loquentes necesse habuimus aliquotiensē noctis et uel Solsticialis uel Brumalis invenimus. Circulus uel zona. et de his paulo latius dicendum putandum. Solcito enim philosophi inequalitates temporum uel cursum soles annos his distinguere uocabulis. ut Equinoctiale uocare zonam uel circulum illam ex regionem qua soles circa Equinoctia. Solsticia qua circa Solsticium. Brumalem qua in hincem

Solsticialis.

Circulus medius iecundo dicitur ylemermos. eo quod solem cum ad eum erit puerum. equinoctium facit.

Brumalis.

Mercator.

Equinoctialis.

Hifayalis.

Ios quidem in una. uero altera. antipodes esse dicuntur. Una perusta nimbo calore. et est inhabitalis. id est aquinoctialis. Secundum Tholomeum uero. quiete tantum sive zone. qui non mortam de antipodib. nolite quasi etiam confirmare.

mundum consuevit ambire. Circuli autem uel zone vocantur. et eo quod circum soles efficiuntur. est quibusque noctis que media et zona. equali spatio terreni super subtilis; circumflexiorum.

At Solsticialis tum paruum spaciis sub terris quam bruma illi agit super terras. Itaque brumalis qui super terras Augustus est tantam habet ampleitudinem circumcisus sub terra. quantum solsticialis super terram. quia uirum solem in equinoctio tantum spaciis noctis sub terris. quantum interdum super terras exigit. Tanto magis crimum sub boreas partei occidentis. quanto uisus iter suum deflectens ad austros. Per se

Circulus
Uter. frigoris
et caloris.

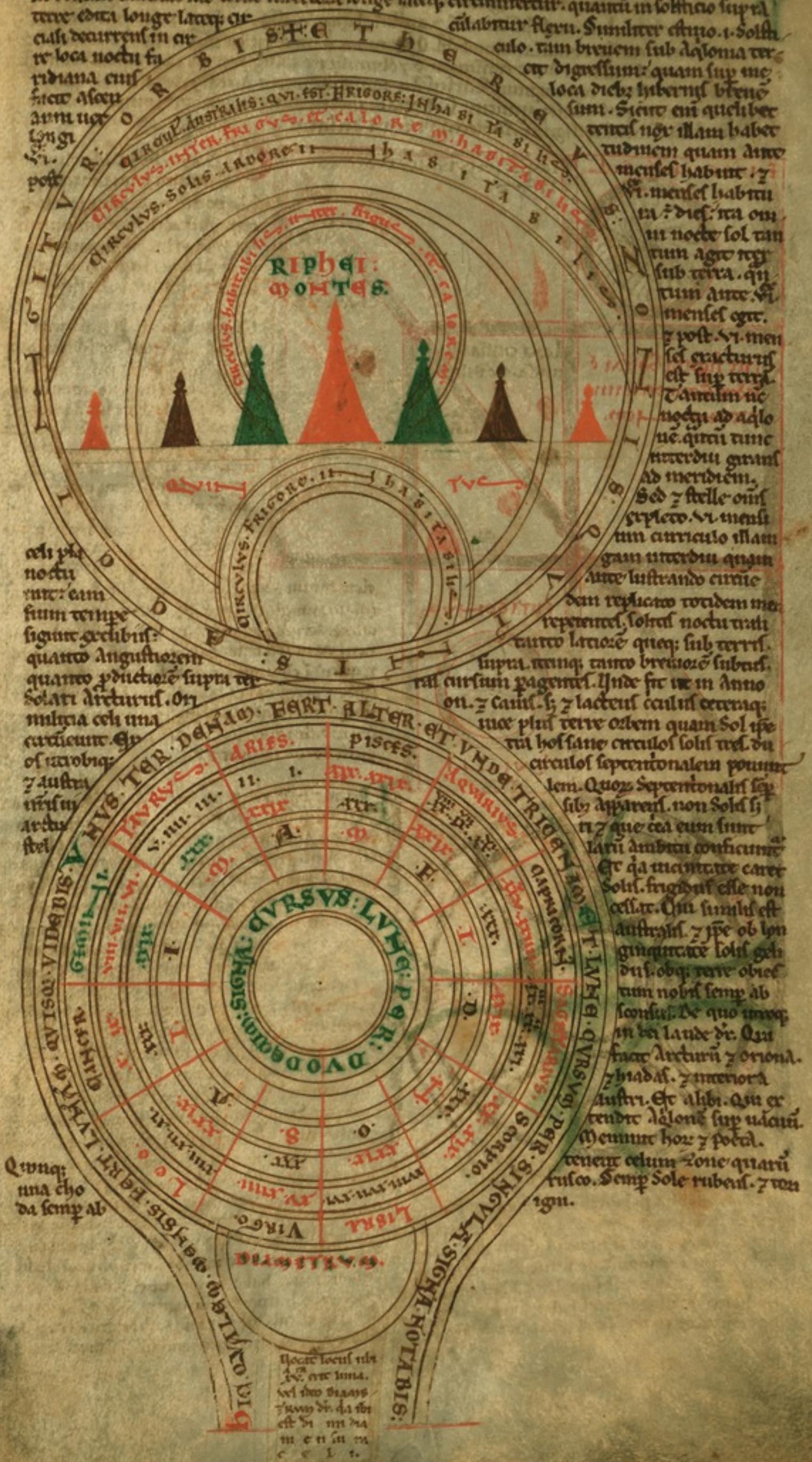
Circulus
Uter. frigoris
et caloris.

AETHIOPICUS
TERRA.

Circulus
Uter. frigoris
et caloris.

Circulus
Uter. frigoris
et caloris.

Circulus
Uter. frigoris
et caloris.

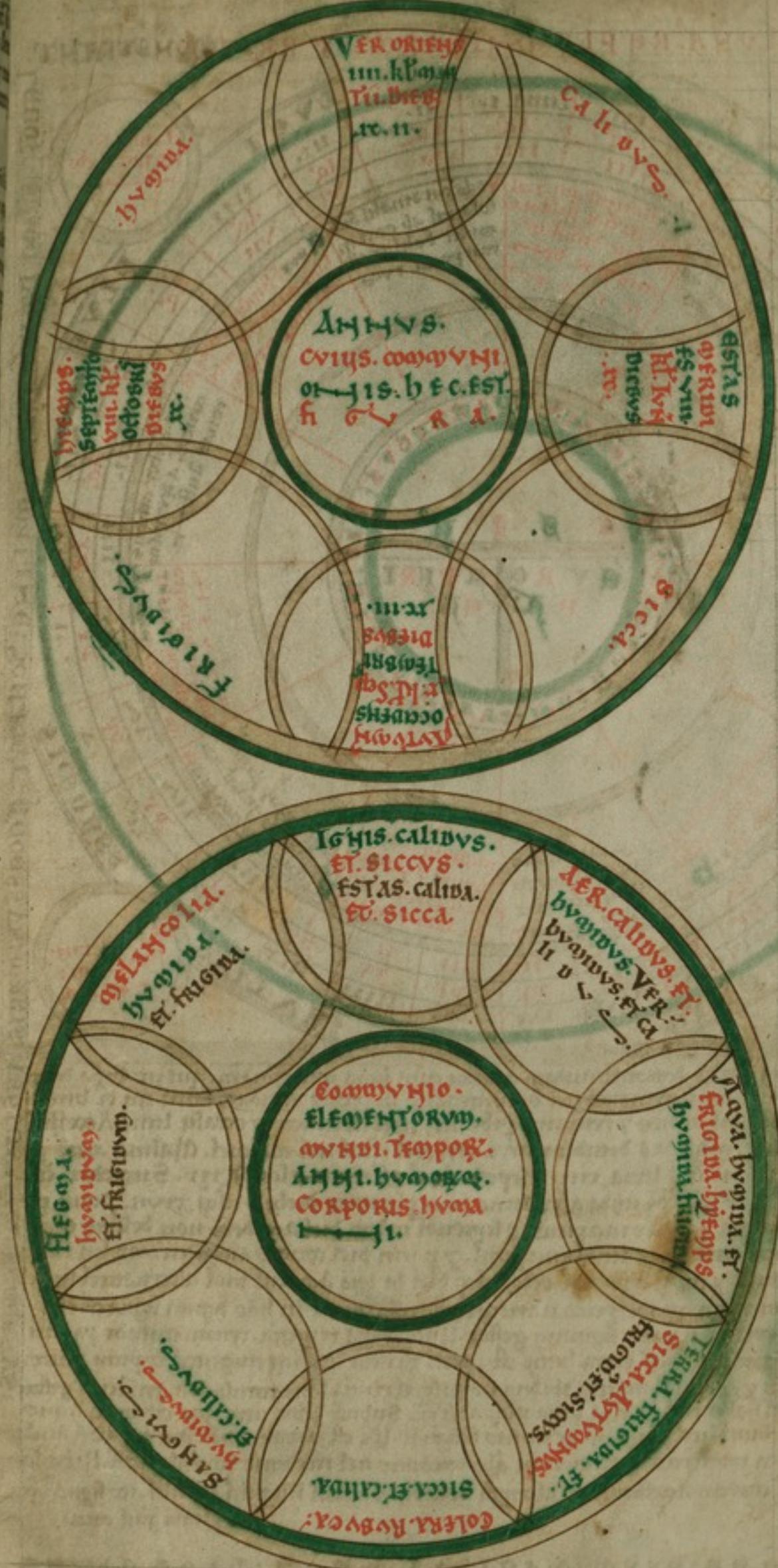
PARTES mundi anterior sunt. Ignis. aer. aqua. Terra. quarum h[ic] est natura. Ignis: tenuis.
acutus. & mobilis. Aer: mobilis. acutus. & crassus. Aqua: crassa. densa. vel obscuria. obtusa &
mobilis. Terra: crassa. obtusa. immobilit[er]. Que etiam s[unt] ita comiscantur. Terra q[ua]dem crassa. ob-
tusa & immobilit[er]. cum aquae crassitudine & obtusitate colligatur. Vnde aqua aeris crassi-
tudine & mobilitate coniungitur. Rursus aer ignis communione acuti & mobilis colligatur.
Terra autem & ignis a se separantur. si a dnabz mediis aqua & aere iunguntur: hec itaq;
ne confusa ministris colligantur. subiectu pictura declarat.

mittit melancholia in hōte frigida et secca. In elementis terre. in temporibz autumno confertur. Porro flag-
ma in hōte frigidz et humidū qd in rotula p̄pī humor dicitur. In elementis aquae. in temporibz huius conso-
nat. Hac concordia ad minorem elementorum. tempor. humorūq; societate mundus. anima. homoq; sibi
conveniunt. ut monstrat sequens figura. Singla clementia licet habeant p̄pīcias. habent tñ quo
minorem copulantur. Nam aer calidus et humidus. calore igni. humore coniungitur aqua. Ilnde ipse
qualetates iterumq; notatae habent. sicut et cetera suæ. Item ignis calidus et siccus. p̄ caliditate aer. p̄ sic-
citudinem terre coeret. Terni quoq; secca et frigida. frigiditate aquam. si cunctae igne sibi associat. At vero

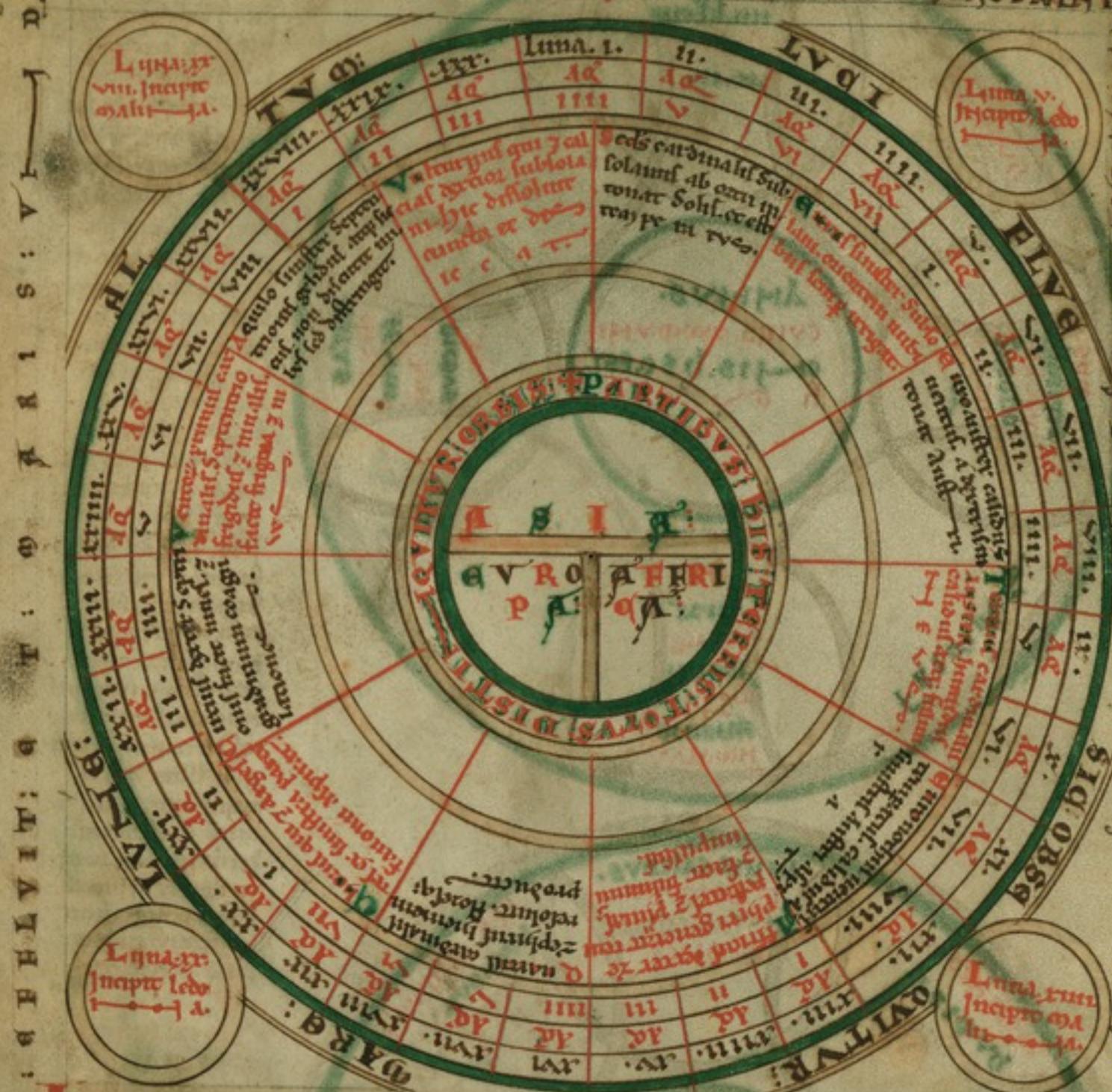
QUERVAM SCS Ambrosius eadē
elementa p qualitatēs q̄bus
sibi minicem quadam nature
communione communisuntur.
Ita h̄s uerbi distinguit. Terra
m̄q̄ arida & frigida est. Aqua
frigida & humida. Aer frigidus.
calidus est & humidus. Ignis ca-
lidus atq; siccus. P̄ hal enim in-
gibilei qualitatēs. sic sibi singula
comiscuntur. Terra enī cū sit arida
siungitur aqua p cogitatione qua-
litatis frigide. Rūculis aqua aer
p humorem. q̄a humidus est aer.
Aqua uero quasi q̄bdam duob; bra-
chis frigeris atq; humoris. Altero
terram. altero aerem uidet comple-
cti. frigido qđem terrā. aerem hu-
midu. Ip̄e qq; aer. medius ut̄ duo
compugnantiā p naturam. hoc &
ut̄ aquam & ignem. utrūq; illud
volat. Quia aqua humore & ignis
ur. Ignis qq; cū sit calidus & siccus
metitur. siccitate autē in communio-
nitur. atq; ita s p h̄ic deūtū quasi
cum concordi societate conueniunt.
et ha dicunt. que latue elementa
qd̄ sibi commeniant & concinnant.
an communione. subiecti circuli fi-
ciunt.

Rotule post posite ad unam qđem fidem spectant.
Uerum hoc differunt. qđ inferior tantummodo
temporē anni. atq; climati celi concordiam signat.
ingressus qđ cordēm temporē uel quot dies minū
quodq; tenet. iuxta H̄dorū notat. quinī apud
romanos quos sequuntur. aliū temporū competent
introtius. illi scilicet qui in martyrologio notata s̄t.
Porro inferior rotula elementorum mundi. tempo
rum anni. humorūq; humām corporis quandam
comendat cōmūnione. Homo cui qm ad exan
plar mundi conditus est. unde z a philosophis un
acocibinis. i. minor mundus appellatur. tōdān
constat humoribz. quot mundus elementis. quot
annis temporibz. in tantibz eisdem humoribz
modum uel qualitatē tam elementorum quam
temporē. Sanguis enim in homine humidus.
z calidus. In elementis aeris. in temporibz affini
latur aer. qđ utrumq; h̄sdem urget qualitatē
bus. Colera rubea. in homine secca z calida. In
elementis igni. in temporibz estati concordat. si

aqua humidi et fri-
gidi. frigore terrâ.
humore aerem tan-
git. et hoīes. iiiii. cle-
mentorū surrugie
et iunctiones que-
at philosophis dicam
tur. qd medio n̄ ne-
gant ut copulari
possint. Habet au-
tem quasdam p̄pe-
tates. q̄i quedam ele-
mentū sibunet copu-
lari nequeunt sine
alioz int̄positione.
Vbi grā. Terni cali-
dus et siccus. aque
frigide et humide
ulla ratione copula-
tur. sive terrene sic
atatis int̄positione.
Item aer calidus et
humidus terrenam
frigiditatem et siccita-
tem non recipit.
Hanc interuenien-
te humore inde has
iunctiones medietati-
tes dixerunt. q̄a uni-
gi possunt. mediu-
m requirent. Quod
autē de elementis
diximus. idem de te-
poribus de q̄i humo-
ribz intellige. sicut
he figure euidentis
lime patent.

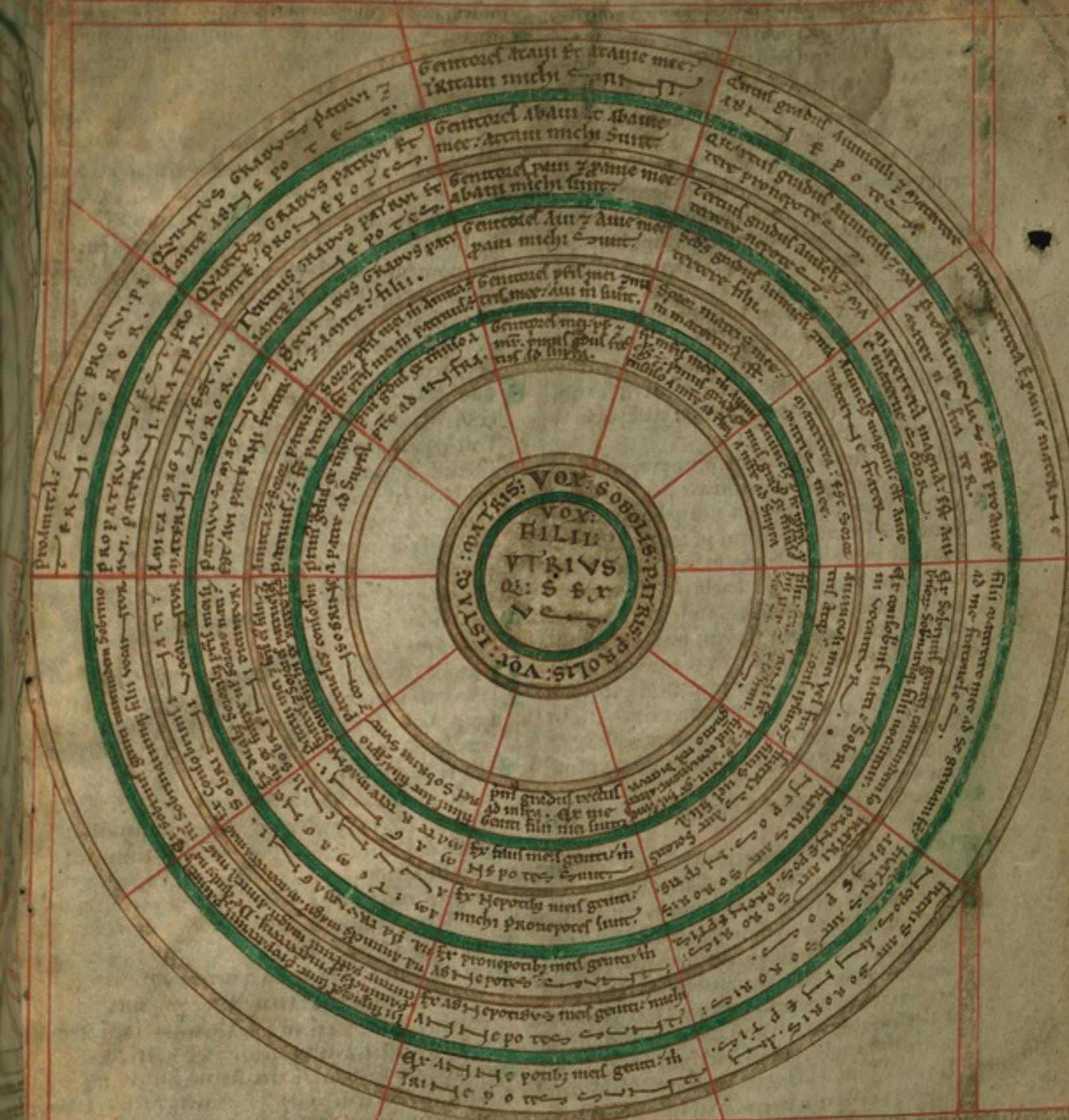
OCCIDIT: ET: LUNA REFLEXU DO: REQUIRIT MONSTRANT.

Hec figura exposita est ad demonstrandam occultam cum luna concordiam. qui ut sedis datur accessibus cum lunari cremento vel diminutione matrice recordat. etius enim cum luna sequitur. Qui cotidie bis uenire et remaneare pibetur. In occidente salicet et occasu lune. Accessus autem ipsi in ledones et malinas dividuntur. in minores estius vel maiores. Malina autem a maiore luna dicitur. Incipit uero a luna. xii. et septem dies plenior. usque ad xx. Succedit uero ledona uel accessus qui de quatuor ledi unda a xx luna. viii. plenior diebus. et usque xxvii. Porro ex viii. luna iterum malina accedere incipiens. per septenos itidem dies accedere non deficit nisi ad lunam. iii. donec rursus uero luna incipiens. et per viii. dies cotidie ascendens. rursus inde dentis succedit malina. et ita per septenos octonosque dies hi duo accessus suis alternantes successus. Unde quinq[ue] mersem quadruplicata uarietate dividuntur. ut in hac figura significatur. Vbi intima rotula totius orbis terre figuram gestat. Unde et ipsa triplex. trium mundi partium nostra habet scripta. Spatum namque ex tua hanc est: aeris terrum undique cingentes typum tenet. Unde et nostra nentur per aereum flantum ibidem notantur. Extrema sane rotula lunaris deinde gestat imaginem. etates eius habens assigetas. a prima usque ad xxx. Subtus hanc uero que est linea aquae non per singula loca binis litteris. i. a. e. ex minimo designat. Ipse est oceanus. que est stat mundi ambire. At infra ducta linea numeru numeru dierum quibus accedit vel recordant prefaci abus. Unde semper contra primi numeru eodem accessum secundum ascryta uocabula deforsis singulis rotulis. ut signet quae quina quis corri.

H. I. X. b; S. I. C. b. b: b. A. V. o: w. A. C. I. G. A. L: b. H. A. T: L. I. G. b: s. I. — b

Esens occultam lunam sequitur: tanquam eius aspiratione retrosum trahatur. eiusque impulsu retracto refundatur. Qui cotidie bis affluere et remaneare unius semper hore dodrantem et seminaria transmissa uidetur. eaque omnis cursus in ledones et malinas. in minores estius dividitur et maiores. Sed ledon a quatuor et a meclima luna inchoans. quot horis accurrit tot et recurrunt. Malina uero a xii. luna. et a xxvii.

V. et secunda ratione temporum & divisionibus annorum.

Tempsa dea est a communi tempore, quo unum se humor: siccitate, calore & frigore tangunt, sine quo unius quod illorum spaciis separatum tempore sit, seu quod momentis, horis, diebus, mensibus, annis, seculisq; & eis tribus omnia mortalis inter curricula tempore. Divisiones temporum sunt.

A	tempus.
+	sternit.
M	omnium.
P	arcu.
M	mensum.
P	unctum.
H	ora.
S	nadrans.
D	ies.
S	seculi.
V	etiam.
C	vicissitudo.
I	uniformis.
A	nnue.
O	lunaria.
L	ustrum.
E	ycles.
B	satili.

C	ycles indicatio-
N	nalis.
C	ycles decimo-
A	ueniale.
C	ycles lunaris.
C	ycles solaris.
C	ycles magni.
S	ecclasi.
E	tae.
O	uidine.
H	e autem
D	divisiones
S	temporum
V	in soli ales-
I	si defensionis.
A	& luna eis
L	cette ac deel-
E	ente inueni.
C	ittur, & sic crescent de minorib; ad maiora. hoc & ab aethorib; in ostentis.
A	Ab ostento in momentisq; a momento in partem, a parte in minutum, a minuto in punctum a puncto in horam. ab hora in quadrantem, a quadrante in diem, a die in ebdomadam, ab ebdo-
M	mada in mensum, a mense in tempus, a tempore in annum, ab anno in cyclu, a cylo in seculu, a seculo in etatem, deinde in pleniu-
P	thomus grece: indutus latine:
M	thomus in tempore: indutus latine: pars temporis.
H	In corpe: pars inseparabile.
S	In Sole: tenuissimus puluis.
I	In aetate: ita sine tempore anni in breui syllaba.
A	In arithmetic: unitas.
G	In geometria: punctum.
M	In musica: unisor.
O	Ostentum: ab ostendendo dicitur.
P	Momentum: certus locus solis in celo, & dicitur a motu siderum.
D	Tempus: pars anni cuius re-
S	ars in signis.
E	temporis.
C	progreßus est.
A	annum de a minore tempore.
M	intervallo, quasi unius momenti.
P	punctum de a partio puncto usq; censu, qui fit in horologio.
M	hora greci nominis est, & unius latini lo-
E	nus, & finis temporis, sicut &
R	esse est finis maris, finis ory, nesci-
I	metorumq;.
Q	quadran.
U	tri: pars anni cuius re-

